

Talen er om en Skole, der, efter hvad der her siges, har en saa velsignelsesrig Indflydelse. Naar man vil have, at der til Thisted Amt skal gives 1000 Kr. mere, hvad vilde da være mere naturligt end at give Bølsbet til en anden By i Thisted Amt, f. Ex. til Nykjøbing paa Mors. Det er jo Børneskoler, her er Tale om, og ere da Børnene derovre ikke ligesaa gode som Børnene i Thisted Realskole, det er dog ingen Hundekunst at levere nogle Realskolebørn, og jeg gjentager derfor, at det vilde gjøre langt mere Nytte at give de 1000 Kr. til en anden Skole end netop Thisted Realskole (Afbrydelse). „Hjørring Realskole“, siger et æret Medlem. Er det da saa længe siden, at vi bevilgede 1200 Rd. dertil? Hjørring Amt faaer efter vort Forslag 500 Rd. iaar; men hvad er mere naturligt, end at Hjørring Amt i Erkjendelse deraf yder et lignende Beløb til disse Skoler og yder noget Mere til Hjørring Realskole, medens det nu ialt kun yder 300 Rd. Har denne Sag en saadan Betydning for Hjørring og Omegn, som det paaftaas, maa de stedlige Autoriteter ogsaa vise det. Jeg skal i det Hele taget ikke komme dybt ind derpaa; men da vi for nylig have givet en saadan Hjælp, maa vi vente paa, at den stedlige Hjælp først viser sig. Det kan være ganske godt med disse Realskoler hist og her; men de ere ikke Grundlaget; Grundlaget er Almueskoler, og lad os vise vor Interesse ved at hjælpe dem ind i en anden Gænge (Kofod: Ved at slaa Forslag ihjel!). Det ærede Medlem slaar Forslag ihjel, det tvivler jeg ikke om; thi han stemmer i alt Fald stadig imod det, vi fra vor Side stemme for. Han viser altid god Billie til at slaa vore Forslag ihjel. Og hvad nu forøvrigt Bestyrelsen angaar, da faar Ringkjøbing Amt, saavidt mig bekendt, ikke en eneste Hvid til Hjælp til en saadan Skole. Men hvad vilde være naturligere, end at man hjalp Ringkjøbing Amt f. Ex. med et lignende Beløb som det, der ydes Thisted; da kunne vi tænke paa at forsøge Tilskudene til de andre Realskoler. Det er, som den meget ærede Minister sagde, at disse Andragender strømme ind fra alle Sider, og at det ikke er muligt at blive fri for dem, og derfor er det nødvendigt at tage et almindeligt Skjøn over, hvad vi ville og kunne yde i disse Retninger til de forskjellige Skoler, ikke for at tilfredsstille dem, men for at give den fornødne Opmuntring til, under iøvrigt rimelige Vilkaar, at gaa fremad. — Man har talt om at lade enhver Anstalt beholde sine Midler og da ogsaa at lade Sorø Akademi beholde sine. Jeg veed nu ikke, efter hvilken Art af Fundatser Sorø skulde beholde sine Midler, hvilke Elever der skulde søge dem, fra hvilke Rangklasser de skulde være udgaaede osv. Det ligger nu imidlertid ikke fjært at antage, at man kan komme i alt Fald til en alvorlig Forhandling, om ikke Sorø Akademi Midler kunne gjøre Nytte i en ganske anden

Forstand, end Tilfelddet er nu, og om der ikke kunde anlægges en Undervisning paa Sorø Akademi, hvorfra der kunde udbredes Nytte paa en helt anden Maade i ydere Kredse end efter den Maade, hvorpaa det nu foregaaer. Det er blevet ytret, at man f. Ex. kunde samle Uddannelsen af Folkelærere der, og at man ogsaa kunde henlægge derunder Uddannelsen af saadanne Mænd, som i private Stillinger vilde have en Uddannelse, navnlig med Modersmaalet og Fædrelandets Historie som Hovedsag. Det lader jo til, at man i alt Fald fra de forskjellige Sider er enig om at komme til Forhandling herom; men saalænge som den høitærede Minister ikke giver Anledning til en saadan Forhandling, saalænge kan det ikke bebreides os, at vi følge det fra tidligere Tider anviste Spor. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) stillede ogsaa idag sin Bussemand, nemlig Landstinget, frem, ikkønt der kun var Tale om denne lille Skole. Overhuset skulde altsaa begynde at pille Gryn for os, saaledes at vi ikke kunde ordne saadanne Smaating med hinanden, uden at Landstinget skulde give sig til at forandre det. Det er en mærkværdig Forestilling (Sagd: Det er vort sidste Haab). Nei, Tiden er maaffte et godt Haab. Det ærede Medlem skal blot ikke være saa hidsig; maaffte Tiden kan jevne, hvad det ærede Medlem ikke kan jevne. Jeg omtaler kun Sagen, for at modvirke disse grulige Forestillinger, som de Herrer stille op mod Finantsudvalget. Tiden skal nok jevne det; men dette sidste Vaaben (Afbrydelse af Kofod). Det ærede Medlem for Bornholms 1ste Valgkreds (Kofod) gjør Indvendinger, og de ere vistnok ypperlige, men jeg kan ikke høre dem. Det ærede Medlems sidste Vaaben er altsaa Landstinget (Sagd: Haab!). Det ærede Medlem har altsaa ikke mere tilovers for sit sidste Haab, end at han vil bruge det paa den Maade . . .

Formanden: Det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd) afbryder Taleren temmelig meget.

Ordføreren (Berg): Jeg kommer dernæst til det ærede Medlem for Fjand (Fjord). Han var glad ved at kunne faae fattige Børn underviste i Realskoler, men han var meget imod at der skulde gives Fripladser til fattige Børn. Det kan jeg nu ikke rigtig forstaa. Vi stille Forslag om, at 12 fattige Børn skulle nyde Gavn af denne Bevilling, og at der skal gives den højeste Betaling efter Skolens Plan for disse Børns Undervisning, og det ærede Medlem glæder sig over, at disse fattige Børn kunne faae fri Undervisning, men dog er han ikke fornøjet med, at vi hyde den. Det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Anskjær) indlebede sit Fo-